

Uključi se i

TI

BROŠURA ZA ORGANIZOVANJE AKTIVNOSTI

NOVOSADSKA BIKIKLISTIČKA INICIJATIVA

Dragi članovi i volonteri,

pred vama se nalazi brošura za organizovanje aktivnosti udruženja Novosadska biciklistička inicijativa. Cilj brošure je da se upoznate sa aktivnostima koje organizuje naše udruženje i načinom organizacije tih aktivnosti, kako biste i sami mogli njima da se bavite. Aktivnosti su zabavnog i promotivnog karaktera, a njihov glavni cilj je promocija bicikla kao ekološkog i održivog prevoznog sredstva i javno zagovaranje za unapređenje biciklističkog saobraćaja i infrastrukture. Ova brošura omogućiće vam da uđete u svet društvenog aktivizma i pomerite svoje granice u javnom zagovaranju i promociji bicikliranja kroz organizaciju zanimljivih aktivnosti. Zato, nemojte da vas plaši obimnost brošure, jer će vam svaka od navedenih aktivnosti doneti mnogo iskustava, novih prijateljstava, lepo druženje i uživanje - a ono najbitnije, sjajno ćete se osećati jer ćete uspešno organizovati korisne događaje za svoju zajednicu. Zato, brošuru u ruke i počnimo.

Ride in cinema je zabavna aktivnost kojom NSBI radi na promociji bicikliranja tako što za bicikliste organizuje besplatne projekcije filmova. NSBI američki koncept drive in bioskopa (projekcije koje se gledaju iz automobila) prilagođava Novom Sadu i potrebama biciklista, odnosno organizuje bioskop na (najčešće) otvorenom, ali za bicikliste. Ovom aktivnošću povezujemo bicikliranje, slobodno vreme i kulturu.

Za Ride in cinema je prvenstveno potrebno pronaći adekvatnu lokaciju. Najpogodnija mesta za održavanje bici bioskopa jesu ona koja su prostrana, zbog većeg broja publike (oko 150-200 ljudi) i potencijalno imaju stepenište, za potrebe sedenja. Još jedna prednost je postojanje parkinga za bicikl ili prostora gde se bicikl mogu bezbedno parkirati i vezati, kao i to da je lokacija ušuškana bez mnogo saobraćaja ili prolaznika koji bi pravili buku. Glavni preduslov je pristup električnoj energiji. Do sada smo najčešće organizovali bioskop na stepeništu Spensa, pored službenog ulaza 3, jer tamo može da stane mnogo ljudi, ima mesta za parking za bicikle i lokacija je mirna.

CHECKLIST

Lokacija
Izvor struje
Parking za bicikle
Film
Grickalice
Osveženje
Osveženje
Projektor
Laptop
Platno
Nosач platna

2

PROMOCIJA I DIZAJN

Promocija podrazumeva promotivnu kampanju na društvenim mrežama. Za te potrebe bitan nam je dizajn promotivnog materijala, kao što su fotografija za Facebook event, fotografija za Instagram i NSBI sajt.

Promocija se vrši na sajtu **NSBI (nsbi.org.rs)**, kao i na društvenim mrežama udruženja: 1. NSBI Facebook stranica i grupa (objava i story na stranici)
2. NSBI Facebook stranica - event
3. NSKM Facebook stranica i grupa
4. NSBI Instagram (objava i story)
5. NSBI Twitter
6. NSBI LinkedIn

Pored objava na društvenim mrežama, događaj promoviramo i putem lokalnih medija (TV, radio, podkasti) - izjavama za medije, snimanjem priloga, gostovanjima u emisijama ili uživo uključenjima.

ORGANIZACIONI TIM

Za svaki događaj potrebna je "radna snaga" koja će pomoći u osmišljavanju događaja i njegovoj realizaciji. Ukupan broj osoba za realizaciju bici bioskopa je **5**, odnosno ovo je optimalan broj osoba koji nam je potreban kako niko ne bi bio preopterećen.

- Jedna osoba je zadužena za promociju događaja
- Jedna osoba je zadužena za komunikaciju sa ljudima sa lokacije, sa institucijom koja obezbeđuje film, sa kompanijom koja obezbeđuje grickalice i slično
- Na dan događaja svih pet osoba je zaduženo da se stvari donesu iz kancelarije ili skladišta na lokaciju
- Četiri osobe postavljaju platno i projektor, a potom tri osobe po početku projekcije dele grickalice okupljenima
- Četvrta osoba čuva parking za bicikle tokom projekcije
- Jedna osoba fotografiše događaj

- Svi zajedno na kraju rasklapaju opremu, pakuju je i nose nazad u kancelariju 3

TIMELINE

	Dan 1	Dan 2	Dan 3	Dan 4	Dan 5	Dan 6	Dan 7
Nedelja 1	Kontaktirati instituciju koja dostavlja film (Francuski institut, Holandska ambasada, Geteov institut, Američki kutak, EU info point...)		Kontaktirati osobu koja rukovodi lokacijom – odmah predložiti nekoliko lokacija za slučaj da prvi odabir nije slobodan. Pitati gde se nalazi izvor struje, kako bi se isplanirali kablovi.		Kontaktirati kompaniju koja obezbeđuje grickalice (Biobella).		
Nedelja 2	Dizajneru poslati sve potrebne informacije koje treba da se nađu na promotivnom materijalu (ime događaja, datum, vreme, lokacija, logoi, fotografije), formate u kojima je dizajn potreban i rokove.						

Nedelja 3	Dogovaranje sa ljudima sa lokacije i sa ljudima koji dostavljaju film o pojedinostima projekcije.		Slanje saopštenja za medije; pravljenje FB eventa i prvih promotivnih postova. Ako postoji budžet, bustovanje postova.		
Nedelja 4	Gostovanja u medijima.	Objavljivanje na društvenim mrežama, informacije o filmu i lokaciji na FB eventu, ako je film na otvorenom, onda je jako bitna i vremenska prognoza.			
Nedelja 5	Gostovanja u medijima.	DOGAĐAJ (paziti da se događaj ne dešava u isto vreme kao neki drugi - na primer, ako je projekcija na Spensu, da tog dana nema drugog događaja na stepeništu Spensa, utakmice na stadionu Vojvodine ili koncerta kod Promenade).	Objaviti fotografije sa događaja na NSBI sajtu i društvenim mrežama. Poslati mejl zahvalnosti svim saradnicima (ljudima sa lokacije, instituciji koja dostavlja film, kompaniji koja dostavlja grickalice...)		

4

Aktivnost Mapiranje problema i oštećenja na biciklističkoj infrastrukturi na teritoriji Grada Novog Sada je dosta zahtevna aktivnost u organizacionom smislu, a njen cilj je beleženje svih oštećenja i nedostataka na biciklističkoj infrastrukturi grada, kako bi se stvorila realna slika o stanju na terenu. Na osnovu prikupljenih informacija NSBI šalje predloge nadležnim gradskim institucijama za sanaciju infrastrukture. U proseku se aktivnost Mapiranja organizuje svake druge godine, jer je to period u kom se može sagledati realno stanje infrastrukture i uporediti je sa prethodnim godinama.

Aktivnost se sprovodi u dve faze:

I deo - terenski deo

Za terenski deo je potrebno prvo podeliti mapu Novog Sada po teritorijama na delove grada (Detelinara Stara/Nova, Avijatičarsko naselje, Sajlovo, Novo Naselje, Centar, Salajka i sl.). Svaku teritoriju dodeljujete jednom (ukoliko imate manje od 10 prijavljenih volontera) ili dva (ukoliko imate više od 10 prijavljenih) volontera, koji treba da obiđu sve staze na datoj teritoriji i fotografišu sva oštećenja, probleme i nedostatke na biciklističkoj infrastrukturi. Uz to, treba da zapišu i što tačniju adresu na kojoj se problem nalazi, a ukoliko nema kućnog broja, dovoljan je tačan orjentir poput "kod IDEA marketa" ili "preko puta Dunavskog parka" i slično. Za te potrebe osmislili smo tabele za beleženje.

Prikupljeni materijal volonteri mogu da pošalju We transferom, predaju na USB memoriji ili postave na Google drive.

II deo - kancelarijski deo

Kada su svi volonteri poslali svoje beleške, vreme je da se te informacije prikupe i poslože u jedan dokument. Na isti način kako je podeljen grad po teritorijama, tako se i sastavlja dokument sa oštećenjima i problemima, takođe po teritorijama. Kada navedete u naslovu jednu teritoriju, u podnaslovu dodajete ulicu, te potom listu sa svim oštećenjima u toj ulici, nakon čega dodajete fotografije, i tako redom za svaku pripadajuću ulicu i deo grada.

CHECKLIST

- Poziv za volontere
- Tabele za beleženje
- Podela mape
- Postavljanje rokova

PROMOCIJA I DIZAJN

Promovisanje ove aktivnosti podrazumeva prvenstveno promovisanje poziva za volontere da se priključe, tako što će popuniti prijavni formular. Poziv treba objaviti na sajtu NSBI, na istim kanalima na društvenim mrežama kao i za Ride in cinema i poslati ga i medijima.

Pored promocije poziva za volontere, potrebno je u toku akcije objaviti neki interesantan sadržaj, kao na primer:

- Naši volonteri su do sada zabeležili više od xx oštećenja na oko xx kilometara biciklističkih staza.
- Da li ste videli momke i devojke u žutim prslucima, znate li šta rade? U toku je akcija mapiranja problema i oštećenja... (i sl.).

5

Nakon sprovedene akcije, na svim navedenim kanalima društvenih mreža objavljuju se rezultati aktivnosti, koliko je zabeleženo problema/oštećenja, koliko je pređeno kilometara biciklističkih staza i sl. Izveštaj treba poslati i medijima, a ukoliko postoji potreba, može se organizovati i konferencija za novinare.

VOLONTERI

Optimalan broj osoba za realizaciju aktivnosti Mapiranja je **10 do 12**, a taj broj će rasti kako se biciklistička infrastruktura bude razvijala i postajala sve veća.

TIMELINE

	Dan 1	Dan 2	Dan 3	Dan 4	Dan 5	Dan 6	Dan 7
--	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Nedelja 1	Pozvati volontere na društvenim mrežama sa linkom ka Google formi, da se prijave.	Prijava volontera <i>*Ukoliko se u datom roku ne prijavi dovoljan broj volontera, potrebno je produžiti rok prijave na drugu nedelju, odnosno sve dok ne pristigne dovoljan broj prijava. Ne treba se oslanjati samo na poziv preko društvenih mreža i medija, već pisati i postojećim volonterima NSBI i pitati ih da se uključe.</i>	
Nedelja 2	Nakon što se prijavio dovoljan broj ljudi, organizovati pripremni sastanak. Tu treba podeliti mape, dodeliti svakom volonteru određenu teritoriju grada, dati svakom tabelu za beleženje i objasniti šta se tačno beleži kao problem, oštećenje ili nedostatak.	Sprovođenje terenskog dela aktivnosti.	
Nedelja 3	Sprovođenje terenskog dela aktivnosti.		
Nedelja 4	Sprovođenje terenskog dela aktivnosti.		Drugi pripremni sastanak sa volonterima radi dogovora oko drugog dela aktivnosti.
Nedelja 5	Sprovođenje kancelarijskog dela aktivnosti.		
Nedelja 6	Sprovođenje kancelarijskog dela aktivnosti.		Objaviti fotografije sa događaja na NSBI sajtu i društvenim mrežama, sa rezultatima sprovedene aktivnosti. Poslati mejl zahvalnosti svim saradnicima.

Kritična masa je događaj koji okuplja veliki broj biciklista (najčešće oko 500) koji se zajedno voze kroz grad kako bi promovisali bicikliranje i skrenuli pažnju građana, pretežno vozača automobila i pešaka na postojanje biciklista na ulicama. S druge strane, ovim vožnjama ukazujemo i institucijama na potrebe biciklista za boljom i bezbednijom biciklističkom infrastrukturom.

Svaka Kritična masa ima temu, jer je to dobar način da se ukaže na određene probleme, ne bi li se oni što pre rešili. Neke od čestih tema mogu da budu:

- U zimskom periodu, kada ranije pada mrak: čišćenje staza od snega, osvetljenost biciklista •

U prolećnom periodu: 22.04. Dan planete Zemlje, parkovi, zelenilo

- U letnjem periodu: 03.06. Dan bicikla, biciklističke staze
- U jesenjem periodu: 22.09. Dan bez automobila, biciklistička infrastruktura, zakonski propisi, manje automobila na ulicama i sl.

Tema nekada može da diktira rutu kojom će Kritična masa da se kreće, kao na primer ako želimo da se biciklistička infrastruktura popravi u određenoj ulici, onda ćemo se voziti tom ulicom. Prilikom odabira rute, izuzetno je važno da pratite aktuelna dešavanja u gradu na polju drugih događaja i radova na putnoj mreži, kako se ne bi desilo da ruta koju odaberete prolazi baš kroz deonicu na kojoj su radovi, ili ima nekih dešavanja zbog kojih je ulica zatvorena. U tom slučaju, moraćete da promenite rutu.

Za ovaj događaj je redarska služba od izuzetne važnosti, jer su redari ti koji će se brinuti o bezbednosti biciklista. Njihov osnovni zadatak je da blokiraju saobraćaj na raskrsnicama prema instrukcijama vođe redara.

Svaka Kritična masa počinje u Limanskom parku (osim ako tema ili trenutna situacija zahtevaju drugačije) i tamo se okupljamo oko pola sata pre početka vožnje. Potrebno je redarima podeliti prsluke, te obavezno svaki redar prilikom uzimanja prsluka mora se potpisati na listu, kao i na kraju vožnje prilikom vraćanja prsluka.

Četiri osobe uzimaju stikere i kutije/tegle za donacije i obilaze bicikliste da vide da li neko želi stiker. Stikeri su besplatni, ali ako ljudi žele da doniraju novac udruženju, to mogu da urade na licu mesta.

S obzirom na to da uvek imamo temu, jedna osoba treba da održi i govor na tu temu neposredno pre početka vožnje, a onda i da pozove ljude da krenu u vožnju u određenom pravcu.

Tokom vožnje, jedna ili dve osobe prevoze zvučnike na kargo biciklima (ili ako je to moguće, na običnim biciklima), redari obezbeđuju čitavu kolonu zajedno sa predstavnicima policije (koji se voze uglavnom samo na početku i kraju kolone), a "brojači" - redari ili volonteri - prebrojavaju broj biciklista u koloni. Broj biciklista nije isti tokom događaja, jer u toku vožnje neko odustane, a neko se priključi, pa je potrebno više puta prebrojati učesnike, odnosno na samom početku, na sredini rute i pred kraj vožnje.

Na kraju vožnje jedna osoba iz organizacije treba da pozove na poznati pozdrav - kada svi učesnici dignu svoje dvotočkaše visoko iznad glava. Taj momenat je uvek zabavan i vizuelno veoma privlačan. To je znak da se Kritična masa završila za posetioce, a da organizatori treba da vrate sve stvari nazad u kancelariju.

CHECKLIST

Ruta za Kritičnu masu

Dizajn materijala

Mikrofoni

Stikeri

Tema vožnje

Prijava događaja MUP

Prsluci za redare
 Kutije i tegle za donacije
 Dizajn stikera
 Izmena režima saobraćaja
 Prva pomoć
 NSBI brending
 Štampa stikera
 Zvučnici
 Prsluk prve pomoći
 Plejlista

PROMOCIJA I DIZAJN

Kritična masa je događaj koji naši sugrađani željno iščekuju, tako da je promocija na društvenim mrežama i putem medija sasvim dovoljna. Promociju i dizajn za ovaj događaj treba raditi po istom principu kao i za Ride in cinema.

ORGANIZACIONI TIM

Za svaki događaj potrebna je "radna snaga" koja će pomoći u osmišljavanju događaja i realizaciji istog. Za to su nam izuzetno važni volonteri, bez kojih ni jedan događaj ne bi mogao da se realizuje. Ukupan broj osoba za realizaciju Kritične mase zavisi od broja posetilaca vožnje. U proseku, jedan redar je potreban za 50 posetilaca, a najoptimalniji broj redara i volontera je **između 10 i 14**.

Zaduženja za ovaj događaj su sledeća:

- Osmišljavanje rute
- Dizajn materijala za društvene mreže, za medije i za stikere
- Prijava skupa policiji i izmena režima saobraćaja
- Promocija događaja
- Redari i vođa redara
- Fotografisanje Kritične mase
- Deljenje stikera i prikupljanje donacija
- Pravljenje plejliste i prevoz ozvučenja
- Govornik

8

TIMELINE

	Dan 1	Dan 2	Dan 3	Dan 4	Dan 5	Dan 6	Dan 7
Nedelja 1	Priprema rute	Poziv za volontere	Priprema prijave skupa - MUP Priprema zahteva za izmenu režima saobraćaja - GU za saob. i puteve		Predaja prijave skupa i zahteva - MUP i GU		

Nedelja 2	Dizajneru poslati sve potrebne informacije koje treba da se nađu na promotivnom materijalu (tema KM, datum, vreme, lokacija, logoi, fotografije), kao i formate u kojima je dizajn potreban.	Slanje saopštenja za medije; pravljenje FB eventa i prvih promotivnih postova. Ako postoji budžet, boostovanje postova.	Pripremi sastanak sa redarima i volonterima. Slanje stikera na štampu		
Nedelja 3	Gostovanja u medijima.	Gostovanja u medijima. Pokupiti stikere sa štampe.	DOGAĐAJ	Objaviti fotografije sa događaja na NSBI sajtu i društvenim mrežama. Poslati mejl zahvalnosti svim saradnicima.	

PODELA SVETALA

Podela svetala je aktivnost kojom želimo da skrenemo pažnju na obavezno posedovanje svetala na biciklu u uslovima smanjene vidljivosti i noću, a sve u cilju povećanja bezbednosti biciklista na ulicama.

Ova aktivnost takođe ima i informativni karakter, a kako se tiče bezbednosti u saobraćaju, moguće je uz aktivnost podele svetala organizovati i promotivnu kampanju na društvenim mrežama posvećenu bezbednosti i osvetljenju biciklista (kao npr. interesantan dizajn ili fotografija uz podsticajne poruke "jeftiniji komplet svetala nego kazna" i sl.).

Aktivnost Podela svetala podrazumeva da NSBI nabavi komplete svetala (putem projekta, donacija...) i podeli ta svetla biciklistima Novog Sada. Najčešće u popodnevnim satima, kada se ljudi vraćaju sa posla, potrebno je odabrati prometne lokacije kako bi što više ljudi dobilo svetla. Na licu mesta zaustavljamo bicikliste, mahanjem i sa osmehom, i stavljamo im svetla na bicikle - belo svetlo napred, crveno nazad. Akcija obično traje sat vremena.

Međutim, ova aktivnost se ne odnosi samo na podelu svetala. Njoj prethodi akcija brojanja neosvetljenih biciklista. Sprovodi se tako što se volonterima podele tabele za brojanje osvetljenih i neosvetljenih biciklista u kojima treba da stoje podaci:

- pravilno osvetljeni (belo napred, crveno nazad)
- nepravilno osvetljeni (samo jedno svetlo ili pomešana svetla - crveno napred, belo nazad) - neosvetljeni
- pol (muško ili žensko) - nije neophodno, ali je zbog statistike poželjno

Nakon toga, volonteri se podele u tri-četiri ekipe, najbolje po dvoje u ekipi radi lakšeg brojanja, odrede se najprometnije lokacije za bicikliste i vrši se brojanje prema specifikacijama u tabeli. Po završetku

brojanja, sumiraju se dobijeni rezultati, nakon čega sledi akcija podele svetala na određenim lokacijama. Takođe, nakon akcije podele svetala, ponovo se sprovodi akcija brojanja, kako bi se videlo kakvo je stanje.

CHECKLIST

- Lokacije za prebrojavanje
- Lokacija za podelu
- Dizajn za društvene mreže
- Tabele za prebrojavanje
- Kompleti svetala
- Cargo bicikl, ozvučenje
- Fotograf
- Dizajn stikera
- Brend materijal, baneri, zastave
- Prsluci
- Štampa stikera

PROMOCIJA I DIZAJN

Promocija i dizajn su isti kao i za aktivnost Ride in cinema, ali je bitno da se tek nakon prvog brojanja mogu podeliti podaci na društvenim mrežama. Najbitnije je da ne najavljujete akciju podele svetala kako ljudi ne bi ciljano dolazili po svetla, već da akcija bude "spontana" u smislu da iznenadite građane. Nakon toga, podelite fotografije sa akcije na društvenim mrežama, a nakon finalnog brojanja takođe podelite podatke i uporedite statistiku "pre i posle".

VOLONTERI

Ukupan broj osoba za realizaciju ove akcije je **između 6 i 10**.

- Jedna osoba fotografiše događaj
- Dva ili tri tima sa po dve osobe za brojanje na lokacijama
- Najmanje četiri osobe za podelu svetala na lokaciji

TIMELINE

	Dan 1	Dan 2	Dan 3	Dan 4	Dan 5	Dan 6	Dan 7
Nedelja 1	Poziv za volontere za brojanje i podelu svetala.					Priprema tabele i lokacija za brojanje.	
Nedelja 2	Pripremni sastanak sa volonterima za I brojanje.		Akcija I brojanja.				
Nedelja 3	Akcija podele svetala.						
Nedelja 4			Akcija II brojanja.				

Iako da se uključite u osmišljavanje i sprovođenje događaja koje naši sugrađani vole i željno iščekuju. NSBI u svojoj bazi ima sačuvane dokumente od prethodnih aktivnosti, kao na primer izveštaj od Mapiranja ili saopštenje za medije, tako da uvek možete da potražite dodatne informacije u tim dokumentima ili od dugogodišnjih članova udruženja.

Naravno, ako imate ideje i sugestije kako nešto da poboljšamo ili promenimo nabolje, uvek smo raspoloženi da saslušamo i isprobamo nešto drugačije.

Izradu brošure podržao Omladinski savez udruženja OPENS kroz program Mladi u Centru održive zajednice, a koji se finansira iz budžeta grada Novog Sada, Gradske uprave za sport i omladinu - Kancelarija za mlade.

Tiraž: 10 primeraka

